

تنگی! آه!

وطن دین آریلیپ قویاشم مو باتدی...
شوندین بوی غمده باشم مو کوف قاتدی
که اسه صرمانیغه بویتیم
بوقانیده زامان یاتدی!
ایمدی من قانداغ قیلائی؟
وله ای غربیت قوینیغ آتدی...

A9 ————— 1K
1949
مغرب

- KASHGAR -

ویدئستین
عزیز و وطن دین

آریلیپ غربیت ده یو رگه ن و واقیت

له ریم ده خاطریره او چون توتقان

برده فتره دور

AltunOgR

عشق آفاکیده

یوره کی مولیٰ کرمین برغزل

قاندی باستم آقدی یاستم بر قیل نسا صیم نیک - 1

یول تا فالما ی چو لده قال کرم یولده سال دالم نیک

او یلا سنام ظلمت ده قال مس بخت سیز عالم نیک

بو نیک دوریم ده او نیک تا آزه کی کاریم نیک -

نکته: هر که کوردر می یوت و اقبالیم نیک

یورده خوشه کی بر بیلیق نیک مسیله دور عالم نیک

ناله قلسام بیته که یو بر کوی آصیم نیک

آه عجب باغتریم می آزدی یونله کی دایشم نیک!

علا الهی
تومای ده

1950/2

خوش لو شوش و خنده یاز بیلخان -

بر - غزله کتدیم

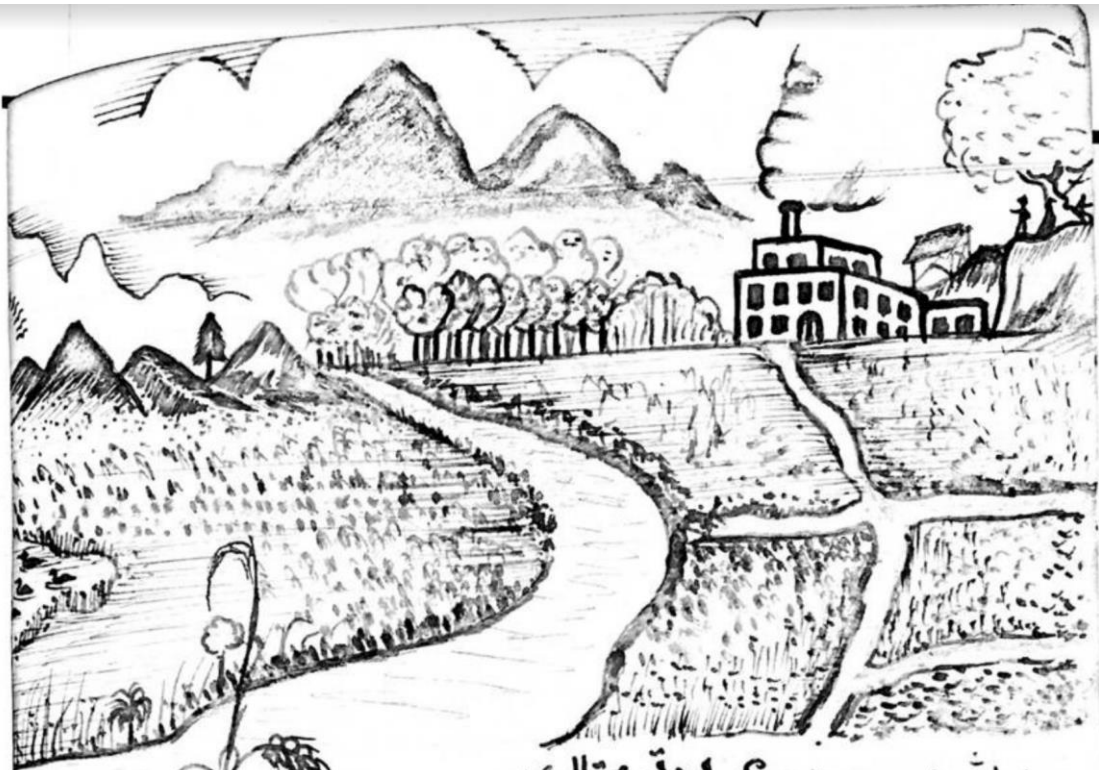
تکبیر تافشودوم دوس لر طرقت سنیری کتدیم
زامان مطلب دیار بره یی عجلت سنیری کتدیم
وطن سه و گیتی دیله عجلت سنیری کتدیم
مشققت کویا تور دور یولده کولفت سنیری کتدیم

دو کتبت سنیرله دین آیر بلیبام کوزوم آرقده قالدی
یتیم صر جایغ من بار بلیبام سوزوم سنیرله ده قالدی
فراق وطن ملکت یوره ای باغیم ای صیره بی قالدی
کچک دین آیر بلیب قالدخان باباقم حضرت سنیری کتدیم

بولوای لر نراضی منین بره اوسکه جان غمخوان لر
کلور من قنده جان بولور من لر ای مهان لر
دو ماده یاد قیلدیک لر دیل آرامی صور سلطان لر
عیلام یوقا تقدیریم شوق ده فا غربت سنیری کتدیم

آه ایست نه اولغوسنی قالمشین ملک حاله فرمای!
بو عزیز نیر ملکت قانینی بیلمه که تو گو باکی های
اتفاق بر لیکه اولساق حقیقوسنی افترده ای!
دوس لازم الویداع ایست قسمت سنیری کتدیم

1749 . 8 . 29 ده شهری گامشفرده

مىنىڭ نىمەم قالدى؟ يۇرتۇم قالدى:

مەن تۇغۇلۇپ او يىناق اوسىكەن
 جەننەت كىبى باغ لار قالدى -
 يوق يىشىل لىق كۈن كۈرۈمگەس
 باغ بوستان قالسىر قالدى .

مېزە ايدە شىپ مەسرى قورۇق
 سەزىلەر چاللىپ داغ لار اوردۇق
 سىمىز سىمىز قۇي لار سۈيۈك
 اوتكەن چىڭ باغ لار قالدى

AltunOK

آستون ایتیز یاو باغ بیدا
 سولر آقیت کراغ قوینیدا
 قوشلر سائیراف حریانیدا
 دیشل منحل قر لارقالدی

تا ییلاق قاتلان یادا نادا
 سکره قیورگه ن یا ییلاق قالدی
 بریاندا با بیلگی قیول .
 آلتون گسونش تاغ لارقالدی

نر گیب ایتیز بویلاق آققان -
 حور دغا حور دغا اونیاق آققان
 آقا کو یوش داده ای خالیل دایان
 باله ای قانلیق سولار قالدی

سویو بویید ایشیلدیر لار
 تعظم بیدان باش ایلکیشیت
 من یتم فی اوز و تو سنو ف
 بیای جنون تالار قالدی

Altun

جو لکر آرا عیریف باشتم
قور و مایه و کوزده یاشتم
قیامتلیک قوریندا باشتم
کو یو هجا بنیم دوس لار قالدی

قالدی یور تووم قالدی تضیم
قالدی فیلک چور جشم
غریبت یور تیدا قرا نطقتم -
التون بونئوای یور تووم قالدی

کاشغری ۱۹۱۱ . ۹ . ۱
غزهل

آلاء رضیم فی ده رت لی عالم ده دن
تاریق صبر قیلیمش قاله زاریم ده
عرض حال قیلدی قیدیری جانانک
بهلار کور میله آن خونجه جاغم ده دن

دوس لاریم هکاتیلادی وانا
که لیدی صبر میسه یاتلار دین جانانا
کور دوم لاماندن چور توری عطا
تولک یاشتم قالیم ده کلت تاغم ده

شەھىدە رەقە بىر غە!

نە عىب تالىغ سىنىڭ دە، سە ودىگىم جانان وىطن!
داشما باغرىڭ دە قوفقاي قان لە دىن توفان وىطن!

بىر عصرى تىنج او تەدورونىڭ كوك سۆڭدە خىزىل انقىلاب...
توفراقىڭ ايمىرە كۆمۈلەش بى عدد انسان... وىطن!

ھىزىرىم بىر يىڭ شەھىد اجدادىمىزنىڭ قبرى دورا...
ساقلامش اوستان لە رىنى ايلوئوف قورغان وىطن

سەن اوھون اولەك وىطن اولاد لە رى سىڭ قىزى دور
بىر كە بوخسەت بولوك اجداد لە دىن قالغان وىطن!

شول سىب دىن ھوزامان بولوك دە قىلد وق جان فىدا
بخت دە اقبالىڭ اوھون بى دورا نىچىدە قوربان وىطن!

آە... كىم قىبان قاندى دىن اونىم ھوگل غونجە لەر
گل بىرىدە يانتاق اونگەم بى بوخامىران وىطن!...

اۈرك ئى لەف جان بىر ھىزىر باشقە لە ر بولغاي ايلە
مرد لە رىڭ قىبان بىكارخە باغ لە رىڭ وىران وىطن!

ھوقامان اھىناق كورە شىنى آق تى قان دە رىكلى بى
بىر لە دە كىسى نە نىجە ياوبو لورساد مان وىطن!

۸۶ نه نه بد بخت پانگده بی و افام سایه له ر...
بر یامینک ده بال شیویدک له ر بی تامان خاقان وطن!

قوغلا بیاق زالیم خیطاینی کی گوسی روس ته بییری

آه نه هون بو قاراطالبع قسمت سسبحان وطن!

آقیده ن بولغای قو اتون نیک یوروغلو ق کوندوزی

عوقامان کیم بولسا غلغیک لایقی غفران وطن!

لایق اولماق غویگه بولیک ایله قولد کیلور

اتادوه اتفاق غه امری ایتد ر قو آن وطن!

سه ن او مید سیز اولما غو زسه ن ایتد ن تورک نیک بی

او فلا ماس ارسلان یوره کی بالله رسدک بی آن وطن!

بوسال یار تورک ایلی ده کیم بولو نفاس قهر میان

یا تقوی در خرچ بیرنید که نیمه میدک ارسلان، وطن!

بارجه اؤ لادیک قورالنی قویماغای قو لیدین لهج

تاکه ناموسیک نی آتلاق ارک آلمای جان وطن!

سه ن شهید له ر قبری دورسه ن! بی گه سن مشفق آنا!

تغای منز قیلما یین کوی سوننی آبادان وطن!

Altun QK

بو قه سدم دور سگابی گه ن سدن ایشدن تورک نیدر یی!
 بیلیم یقین دا اوله که نگی صورا آ زاده ده و ران وطن!
 یه لفلور اؤستیدر ده آل باباق ایمنده یوله و ز آئی
 نیده دور یالغوز شو مقصد نیده شو ایمان وطن!!!

شهرکاشغر

غزال

منی حوزامان انجیب بو قه له ک!
 کوف جافا بیلدن نه له میله نه دور؟

سقیلیش بیلدن آه ایله زار...
 یانا بو سگازول میله نه دور؟!

کجه له دفیغان قیلیش ناله له در
 قیلیمدن خیال تالی شهر...

تيله گیکه منی بو قوتوش مگر
 یانا بو سگازول میله نه دور؟

شهرکاشغر

توفلان ميللەت!

غزل ..

باشقىزى دە ادلۇغ ميللەت سەھ دە ماسى

جان جۇلە رېۋىن نىڭ سەھىداسى

شۋادىن ار كىلىدە نىڭ دا واسى

مىللى بىلىك دە رىھىن نىڭ دا واسى

توفلان ميللەت توغرى يولدا يۈرە يىلى!

ايلىم بىلىك كۈچ قۇت بى باسا الماس

بىلىك بىلەن يۈرگەن ميللەت يوقالماست

يۈرگەن ميللەت اوتتە يولدا ھىچ قالماست

يۈرە يىلى بىزنى ھىچ كىم توھمالماست

توفلان ميللەت توغرى يولدا يۈرە يىلى!

يۈك سەك اخلاق بىگە بولسون قول ھىراغ

اخلاق بىلەن يۈرۈش باس آياغ

مىللى بايلىق ار كىلىك گە چۈك يىراغ

اينىلە يىلى بىز چۈللە رىھىن بولسون باغ

توفلان ميللەت توغرى يولدا يۈرە يىلى!

بوغرا

غزل

تاق تاق آتقاندە خلق او ياتقانغاندە
بوسك خلقم ياتسە مە يلى مو؟

كون سيزك او توشى خلق نيك كىشى...
دە شىدەن تورموشقا باتسە مە يلى مو؟

زامان دىن زارلاڭ خلقم دە قاخشاڭ
كون تون قان يىغلاڭ اوتسە مە يلى مو؟
مە زلوم خلق اوجون قىسسە ياردە مە
يورگەن يولنى توقسە مە يلى مو؟

خلق اوجون قىب قىسە رىجىرلىك
تار زىندان لە رە سالىسا مە يلى مو؟

نېمە قىمت دور نېمە قىمت دور؟...
دوسلەر بولسوزى ئىشام مە يلى مو؟

غریبہ ت غزل

غریب سو رہا ید و منی نہ باد .
برقادرانی عوغا باشلاف
تو عولوق اوسکله دین بورت قنی
کنه بره یمو تاشلاف . . . !

باروق تالله رآتسا مو . .
ده ییمه ن تونفو گوند وزمو؟
گل نه رجه رجه آصیا مو
ده ییمه ن یازمو یا کو زمو؟

کو کول کی مسی عوجا جان
سونا رشا حله رقیلی بی
تار کیله ربو کله شمه جان
بولما غا حج اوز بورت ای بی

غریب جنت له دیله
توشمه سن باقماس هم کوزوم
که تنه ممبریک نیرلیک

بورت اوزون لاهور سوزوم

سنا، مقبل
(بیلند)

شهر سونبو

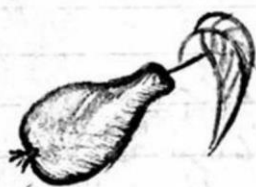
ده رت و غزل

نه نه دريم يا فراق تيره فاقه خناري ...
يوردو گوم بوزم روت ليله ايركي سو قماري
چونكي اي ياريم سينك ماليني ...
كوردوم فيغان ده غولفده ما عيناك في

او يلا اي ياريم ره قيب له ريامان ...
ايگه ربوي سو نفا مساك بغلا تور زمان

سينك چوام ساغايدي سامان ...
ايدي من كنديم سه ن بولغيل آمان
آستلاف او سوفا يگمه دين آستديم
ته صيفوده مستدك باسدي فده له كو في

ره قيب في بيلمدي دوسله ورده فاقه بودوق
بي زالم غولفودنه زدي يوره كي في!

او ميديم او يغان مغرور يا سليليم
او نهوشني او يلا كوزني يا سليليما!

ته دي لي جانان سه وگه ن آمر اعم
زا پانه كي كه دي بي في تا سليليما!

شرف، شانهیم قینی؟

سوزله ای کوئل مضر وں کوئل
نسویرک ایبتہ گدن جانانم قینی؟
تو نلر کیبه نسیه کس نگیلم قاقمانی -
سویوی او قوغان دستانم قینی؟

کو دورخی دالکیف نیک غور و زامانی
سیرک نیک جهان نیک داکدا و قاقمانی
اوز ای تاریخ نیک او چلمس قاقمانی
شهانده او تکلن دورانم قینی؟

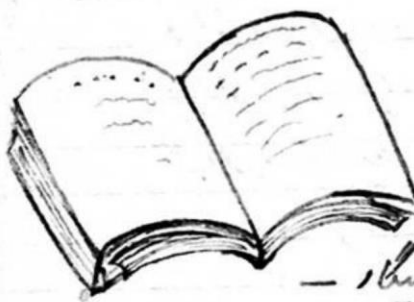
نیر یودوش بیلن قسره تیب جهان
نیر سنانجا بیلن یاراق تیب جهان نامان
ضلع نیر نسورتان ققل بر دوران
شهنشاه او تکلن سلطانم قینی؟

بیلیک بابا سیه یوسوی خاص آتام
سیوگو نیک ویل نیک غور وری بابام
بوگون بو قولمش معسومه یا قام
جاصل بوگون لار باغ فانیم قینی؟

اوزون بوردونوم ياراتقان زمان
 حيات بختيگە يول اتقان دىوان
 بولون اوزونوم دىن تاياقلاڭ جان
 نا موسوم شائىم غوانىم قىنى ؟ *hani*

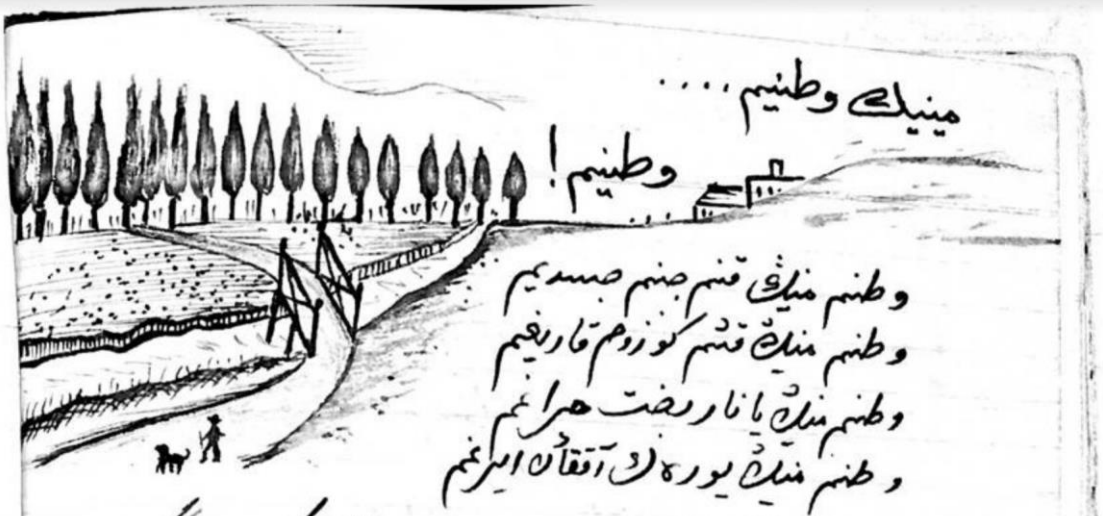
نە دور سولونىڭ يادىنىز قوغاخى
 شولە ايرىك نىڭ قەدىر قوغاخى
 اوللاڭ سىز قاتقان آنا قوغاخى
 قەھاد آناغان دىغانىم قىنى ؟

بولاندا تۈزۈدى سولگىم نىڭ
 زىچىردە بوغۇم تىلگىم نىڭ
 غلبىرەلاڭ تۈشۈك يۈرگىم نىڭ
 شۇنغىز خات سوققان قاتقىم قىنى ؟

قىنى انىغىم قىنى اوينىگار -
 قىنى اىمىم اوزونوم بىمار
 قىنى بابا دىن قاتقان گل دىار
 نا موسوم شائىم قىنى ؟ !

AltanoqK

و وطن مینک قشیم جنم جسدیم
 و وطن مینک قشیم کوزوم قار قشیم
 و وطن مینک با ناریخت هر انیم
 و وطن مینک یورده ک آققان ایرنیم

وطن ادینی از لکین گوید در گن
 چونکی توغونو جا اوندە ددنیانی کور گن
 تاریخ دهه با بالاریم دهه دوران سور گن
 جنم فیما بس بو لور مینک کره گنیم

و وطن دهه اوسو ملیک قاندین اوندان
 چونکی قان جان بر شیده بزلا کونان
 گوللر شیا ضیفه بیلبل ایلد قوز خون مینان
 کولکسی بزله خونقورد دکنه قیلگیم

و وطن مینک گولوم قشیم سنیم
 و وطن مینک آبروسنه و کدن نظرم
 و وطنم نه بیلیم ملام که مبریم
 و وطن مینک آتیه مادر قدریم

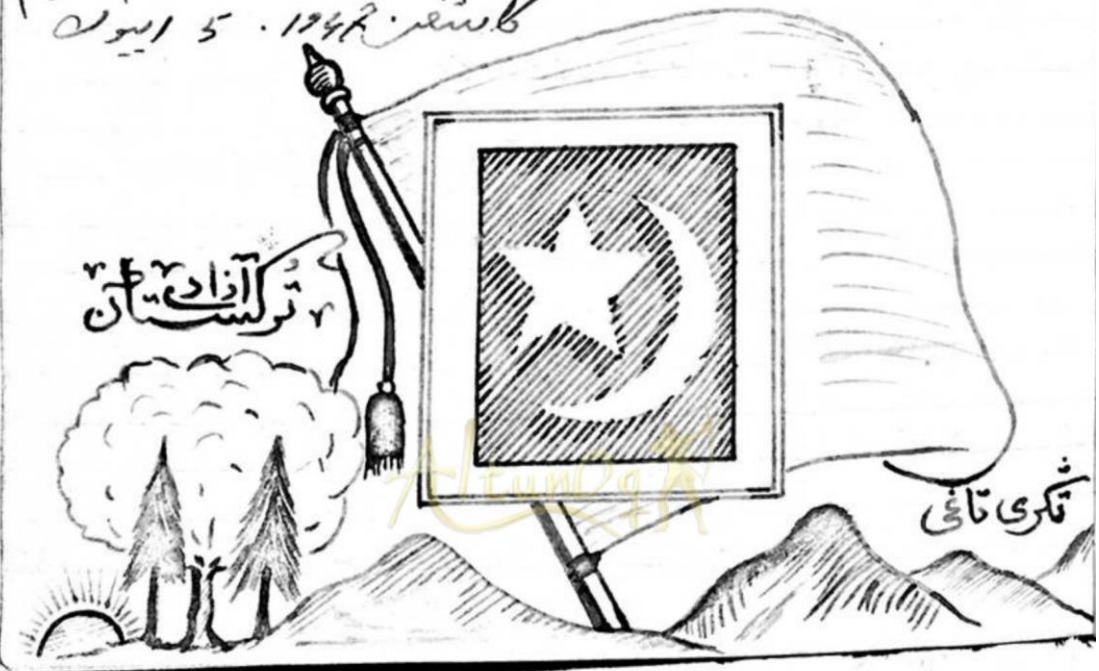
وطنم که گویر منیک جانو جگرم
وطنم منیک آد منیم سیرن سوختنم
وطنم لا اوجون منیک صر بر فیغانم
وطنم لا اوجون کولون انلا غنم

وطنم منی اوجون قیلدی بریب سوخت
وطنم ده دیدور منیک مد صده شرفوت بولای
دو شه ک قولیده ن امر بیتوال قلبیله سونی
آزاد لایق اوجون هر کیت اینش کسیم چون ارم
کاشغری ۱۹۴۸ . ۵ ایون

ترکستان آزادستان

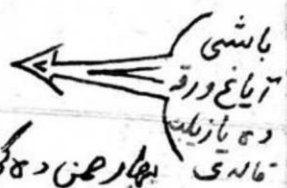

تکری تانگی

کته

وطن که ...

بهار چمن ده کی گل ده کی سن لیم کولر سنهوی
آصیب حال کینی خوشمال آزاد یوره رسنهوی
خفا کینیل ای شو جاندا قبول قیلدر سنهوی
عجم ده یاسین ایله قانین تو کدی در سنهوی

فیرا قیلک اولمسیمو و اقیبت لیغ بوللا فتوزادی کته

بود صری ایلمکله آلیت قایان آخار ماقد...

سکا قارا اغوده لیکن زامان آقار ماقد...

سکا یارادلی فرمت سیر یوزوم فیرا ماقد...

بو صقده سنان سیر صیره ت یوره کینی یار ماقد...

فیرا قیلک اولمسیمو و اقیبت لیغ بوللا فتوزادی کته

آمان لیلیک کی تیلیم ن آمال بر میسه لیم

سینک آمان لیلیک ای یار بو جانم مریم

سینک تمام ضال مقصدیم ... صده م

قارا کوزو تری دیکی کز فیک او سر مو بولکای نهم

فیرا قیلک اولمسیمو و اقیبت لیغ بوللا فتوزادی کته

~~~~~

غالیق او چون یازیلدی

غزل

سینه من قیصره ایله دی درت ایله توکلخان زابانیم دین
کمی واقیب ایله گوم من جمله فی سیر و ناطقانیتمده ن -
اوتتر عبر و جفالی جسم ایصره اوستنمانیم ده ن -
جهان ادرته سون ایندی جمع شام قیلخان فغانیم دین
نه حاصل یارده هو اینیز کو چورگه ن بو جا خانم دین
شفق نوری یوره ای قانیم بیلک بو یالقاندور
بالایی حیره له سونم تالیم بیلیم اودا لغان دور
ترا بختیم بو غزیت بارگا حیفه سو یالقان دور
ما ساکین فی سوا سی بو نسکو و غزیت ده قانان دور
نخوت بر میل ده یون و حکیم قاشی کا مانیمده ن

قویاش چایب نورینی یوریسون جهان! . . .

یاکی قارا تون بیلدن قافلانسون زمان! . . .

مرد یوره کدینی یا کراید ورشول صدا اما . . .

کشی او چون اش کیره ک لیکه گوهر دور وجدان

تاج وجدان سیزانسادی زه هرکی ییلان!

يادگار بوشين...

چېك توره نده

کون زده یشیلماسمو؟!
حسره نده یشیلماسمو؟
دو نیا ده یشیلماسمو؟
بی صحفه یا فیلماسمو؟

بیتیم ده قارچه گمدن
یلدی زلی جاراحت کی...
ده ردیم که دیتره دد مند
طالع ده قاراض نیتک

کوکلوم بوچی گولور...
کولگه نده جا علماسمو؟
ارمانی تولادیل کم...
بو متر آصیلما سمو؟

اؤز مایسه یشیل کوکلم
رنگین کوس آلیب عالم
سایه رسو یونور حریان
که لگه نده بهار مرهم

2 گل لاله چیک سنبل —
بی کهنی گلم یا یغان...
شو غلاب او صوسوب قشیل
قش داغینی آماق...

گوکلوم بوچچک گولون...
 گولگه نده حاجيلما سموي
 ارمانی تولاد دل هم...
 بومر آجيلما سموي

3

که تکجه یوزیدین موزقار
 یفراغ مقارور اشجار
 داستانین او قوب ساریار
 سو یول یول آقوب یاریار

بی باغری ایوب گولون...
 ایسیغ یل آلب یومساق...
 گل ساخنده بلبلی قیس
 هر جاننه بریب قوت

گوکلوم بوچچک گولون...
 گورگه نده حاجيلما سموي
 ارمانی تولاد دل هم...
 بومر آجيلما سموي

4

ایام بهار اولسه...
 دوتیاغ داوا اولسه...
 دایم بیلی اوشتولسه
 گل وضلیدنخ سولسه

عالم که تولودشادلیق...
 بوغسته یوره ای کورس
 کلفت الم وده غمده...
 یاش غورنه آجيلما سین

گو گلوم بو چچک گل لری ...
گو لکه ندە حاجیلما سەوێ
ارمانی تو لادیل ئەم ...
بۆ مێرە آجیلما سەوێ

5
ایل کو لکه ندە لێ من ئەم
گو گلوم نی تیلە فێ سێرێ
بەشت شو بو لوف اوزنی
هویاز دە کو شە دە ف آه
کولم لکه هوس قیلیم
بۆ نەجە نفس قیلیم
سەوێ بندە قفص قیلیم
اوزغان سیرێ قاس قیلیم

گو گلوم بو چچک گل لری ...
گو لکه ندە حاجیلما سەوێ
ارمانی تو لادیل ئەم ...
بۆ مێرە آجیلما سەوێ

6
دو نیادە او تۆ منەوێ
دائەم تۆ کو لوب بۆ گە
غم مارد و قیدێن آزار
یادە ردینی سێگور ماک
بۆ شاد بولالما سەوێ
بۆ یولە تولا لما سەوێ
بۆ تێن مو آلا لما سەوێ
ای جەگە سولالما سەوێ

کوکلوم بو چوک گل لی ...
کولکه نده چایلیما سموه
ارمانی تولاد دبل هم ...
برمش آجیلیما سموه

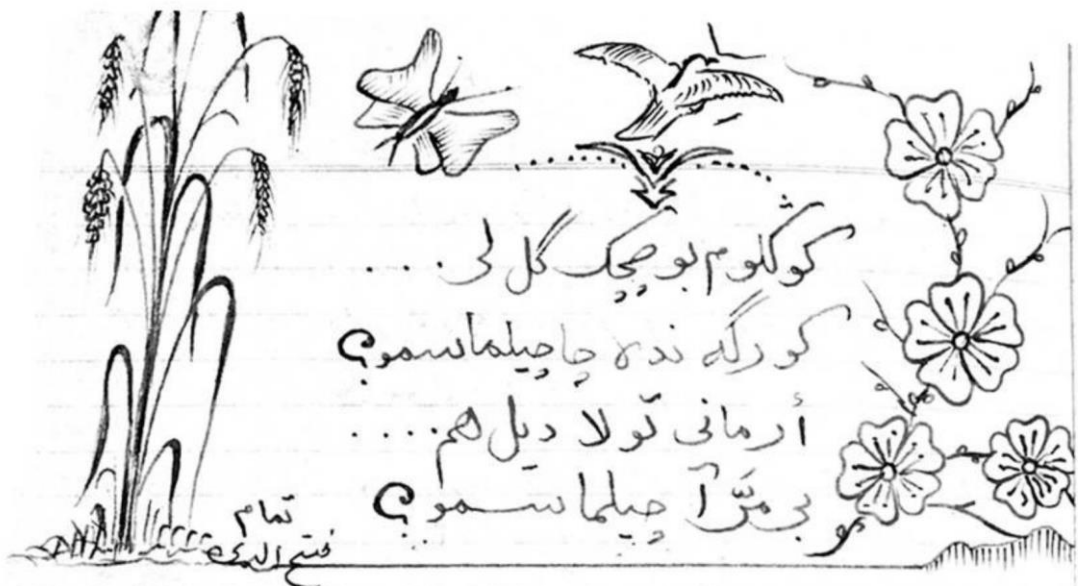
صوک صوک آجیلودرا وفکم
بولما قده غنی او کدم
ایکنجی باشم بارموه
تکشار ذکشم بارموه
بکم گه باشم بارموه
دوشمه نکه ایشم بارموه

7 صوقسه شما مال اغنیم
کم بوذاویون خانه
زیندا ندا آدا قیلیم
یارده مهی تو گل عالم
رئیم او زیدین باشقه
تفرق ذکومولسم هم

کوکلوم بو چوک گل لی ...
کولکه نده چایلیما سموه
ارمانی تولاد دبل هم ...
برمش آجیلیما سموه

کمانه باسب یوردسه
گل لی فی کسب یوردسه
قصوم ده نسا سب یوردسه
قرغخاننی قسب یوردسه

8 کونیک ده سو فورگه ننی
بانغ ایچره کورسب دیمان
غوشوی مرصع بو
اوز ملکه کوزوم قیما

گو گو گو بوجیک گل لی ...
 گو رگه نده چایلهما سموچ
 ارمانی تولا دیل هم ...
 موبی آ چیلما سموچ

آی ذالتجا!

غم ایچنده آیدیکه کیچیده
 او یلا او یلا خیالده هوکسم
 صبره تسم نی بیلور هوشوی
 یغلا یغلا یاشم نی توکسه ...

آی سماف ده ک یاشم نی کوروف
 نه یغلا یسه ن موزنه ده رمیکن
 قاشم نی کلیم عالم نی بیلیم!
 آ چیلما فان بی غورنه ده رمیکن!

هیده لیب کندی

ای گل بلبلو کندی جو د پوران سورگون آلیب کندی . . . .
ای صنده میلق ده میلق صسره ن بیدن هجر بلخ قالیب کندی
آیلیدیک لکین بلبل کورمه صسره ن اوزره صسرت
دیماخی بره مطربولمانین اوشتا لیب کندی . . . . .

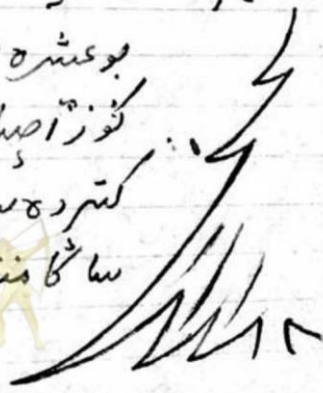

اوتر بولیده بولساغ کاشکی برورگه ی ایردیج آه
فغانیده ترغم تو کدی یاشماچی تارچالیب کندی
تو خولفان دین تا بوده م شاد بولمان اوتدی عشقنده
سئو فافل نسا لیب رهج بولدیج کم ادره لیب کندی
ای صک تر اغما سورا دیلدکم نه کوردی عالمده بی
قارا قایسی گونا همی چون بوران زورگه لیب کندی
توده ن خونما گویا آرخان که آهی تیمادی هرگوز
کلیب آله یئده صندان سایدادی آخر قالیب کندی

بو عشره ن کیفی مو یا ابد اویقوسی بلیم دای . . .
کوز آصبا بر بقارده تا کوردو لیم تو ختا لیب کندی
کترده بر غرضی سا کاسولکم او نو تمان کده . . .
سا کا منظور ایش ایشلا یالما ی اوزی کویا اویالیب کندی

49 / 11 / 8

فتح الربیع

گیتھی

قفس نینگ ظلمیدین اوزنی قیلیپ آزاد گیتھی
فلک دیم گریدین ده ق امدی داد گیتھی
بو یولده کسن دینرای یارچوک شاد گیتھی
وصال د عده سینی اتسالف که با مراد گیتھی

فیراتیق اولسه مو و اتلیق بولافتوزادی گیتھی

نه ایلکی عصری گیلیپ دور دوچ مگا بو عالمده

همینه قاقشنا تادورن زار فرقا ماتم ده ...

بوخونچ سولقالی تور دی کولایمی غمده ...

سینک بودوچی غمیلک ایرا امدی سینه مدده ...

فیراتیق اولسه مو و اتلیق بولافتوزادی گیتھی

⇒ بونلغ آیانغی وطنی دیگن سر لوصه اتتنده کی شغرده دور

یعنی باش و سه راهه ک لرده یاز بلیش دور

بویرده کی آیدایله لرتا راغ یار اولدی ...

تامان تاللا توزغ باقسانغی حامان سوبار اولدی

بو او تشاک اهللی سورده کی زور دور سوجا اولدی

اشیک نینگ آدی بنر اوچون عجب مو تار اولدی

" " "

آی سنز کون کی

گوزہ ل یوز لولک تولون آیم سننی برکون کورہ ر منجو؟
دایا کور می بو غزیت دہ زہ لعل لیک دہ یورہ ر منجو؟

قینی آی سنیز کو کر منس گل بولور مو او ندہ برہ ق بوی
من ہم خود دی بو نیک مسیلع بولون صر دہ ہم او سر منجو؟

ادزون کون لراد تور بیلر مکن کہ کس یوردک کونلر
اگیر سنہ قہ ر قلب قفساک خوشاللق دا کو لرمجو

بودر سی دیل گوزہ ل باغی آصلیا سدیغ خازان حاجی
صمیمہ قانعلی کونڈہ بو یا سنلیک فی سورہ ر منجو؟

قیبا باجمای مکا طالع یا نا کولف ر مکا عالم . . . . .
بود دنیا ز کہ کہ نم ز میل خوشایان بر جا او تر منجو؟

یوشور ما آی جا مالیک فی ستر ایدہ ی صوا و ج انیلہ!
نیا قہمای قالیب قالدساک بو ظلمت دہ اولر منجو؟

بیلاکمیم آقبہ قایسنی دایا کی اولسنو کولف ر ہو؟
بو ظلمت قانیا می ایچہ او میدیم کی اوزہ ر منجو؟

1951/1 - 8 K.

آقا سوزله ریدکی بی مقاله ....

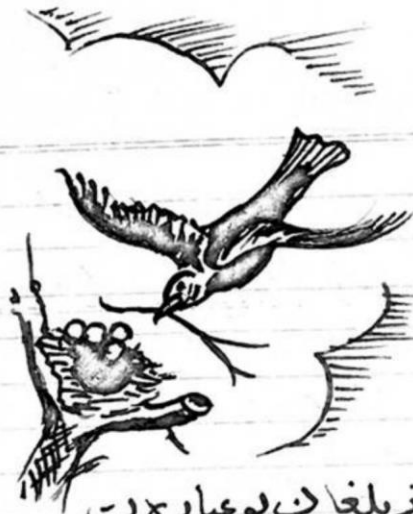
سوا و تمه من قارا تاشقه
اوسما یا قما من قارا قاشقه
چاچ سالور تاز باشمه
بیس مزه او چون آشته
بی قوشوق غنه تو زلازیم

ایشه ننه بوده مدیلا گه فکه
نه فکه لسه مو پوملاف له فکه
نه بیت سوز و لاق خنده لیل افکه
ایشه ک گیلی دیلی تو زلازیم

قارادستنده یا تور آویچی ...
مطلبی او کاسوسه ایله قوندوزلازیم
زیننه ت بیگنی آی نیلشه ...
اطرافینه یولکدور لازیم !

جن کی کلیمش دا فقا ...
اوستیرا کسمش کافقا ...
نادان کی فوتومش لافقا ...
عاقیل خ سوز اصمق خ بوزلازیم !

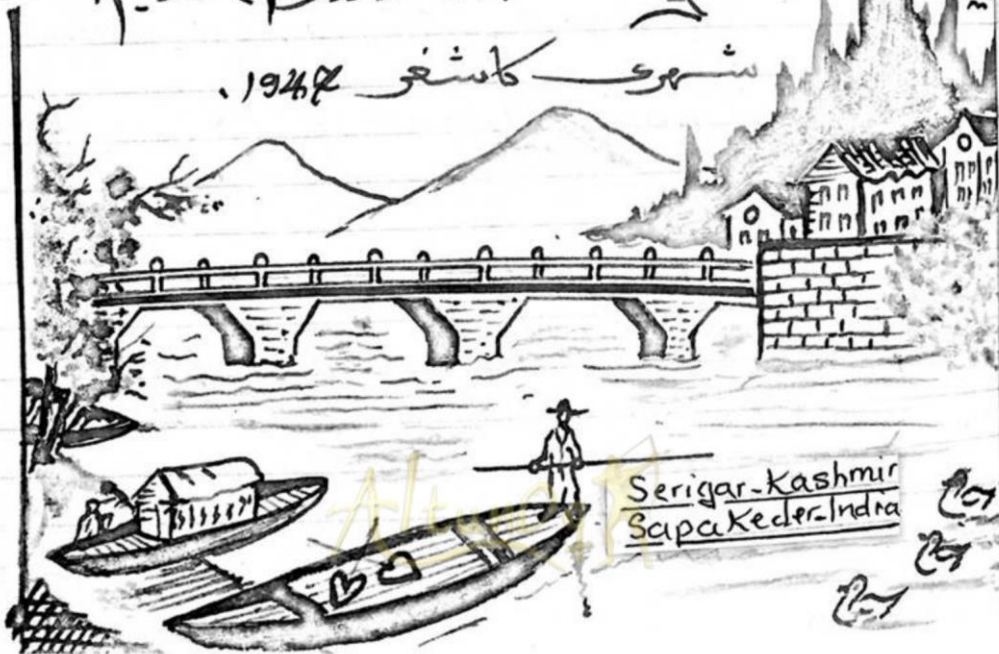

زه رقد رینی بیلور زه رگه
ته گله مه زه رخی بوله کی رگه
آلتونی آریدور، مه گه وا
تو نوشته، البته کوز لازم

او ستده یازیلغان بو عبارات
معنی آستین سوزغ کنایت
عاقیل غا ایشاره ت .....
نادان غو والدوروز (ف) لازم!

شهری کاشغر ۱۹۴۲.

Serigar-Kashmir
Sapa Keder-Indra

ع
ع
ع

یاشاش او چون کوره ش!

اوله تریک ده ده دات بولور... یاشاش او چون کوره ش!
قولوقده امدی یا تا سولوب گوللاش او چون کوره ش!
بهن... کومه یا ضعیف، ده قی زیلی تاش او چون کوره ش!
عسریک ایسه لی دیلبریک قراتاش او چون کوره ش!
عسریک بوی قهقه کولوب ادیناش او چون کوره ش!

بولدی قاجان دونیا نیا تا کم کوره شده دور
دونیا کوره ش بیدان همان بوی او شده دور
دونیا ده کم کوره ششی راج آفا اوتنه شده دور
ادخلای یا توجی لر بو کون تهقیق اولم شده دور

کوز آج! کوره ششی ایل گه سن او ضیاش او چون کوره ش!

میدیرلا دی نه تور میساک نلک اولد یا شاتانای

بو مینو کف بو تنی آرتیبان قتنا یا واتانای

بوزنی نما زنی مو شده مای نانیق آشانای

یا نباشقا قضا جور کولوب قوروق بو رنکا آتانای

بانیک نی ایل ایسه آمان آسره اش او چون کوره ش!

دو نیا الم ما جفا نازا وال کی گورہ کس سینہ فرقہ سے
 سر بردار میدہ قوروس خیال کی گورہ کس سینہ فرقہ سے
 یہ تیرے تیرے گنہگار ہوں ہمال کی گورہ کس سینہ فرقہ سے
 تافسون خون کی حیات کا مال کی گورہ کس سینہ فرقہ سے!

غم نیک جہان ساز یا تیرا یا تیرا کس اور کس گورہ کس!
 اور کس بابائے نیک سو کس اور کس خون ایک کس!
 دو نیا درہ تورک کس عتی اور کس خون ایک کس!
 صورتہ ایک نیک زینلہ کی اور کس خون ایک کس!
 بائیک نغری کس اور کس خون ایک کس!

ملکت فی غیری قوللو قیدہ سے سا قلد کس اور کس گورہ کس!
 بالستی قاجار و طوچی جہان نگار نیز اقلیب ...

قول قلدی ایلنی ستلی خولنی خونس سالا قلد
 قردی ایلک تالدی مالیک یور تونگ گدا قلد
 قویدی تالدی اوزی کبھی نیرنی یا وا قلد

ھی ہی بودغ الم فی بوگون آملد کس اور کس اور کس!

یوزنیك ایلینک نی قرغوجی «تسك» نی ایسیله ساتوت

آزخوردی بیدی وطن باکور لرکی اد بوت ...!

... الیب صدی «آسیله تنبیه» نی اد جویسه نسوم قوردون

ایلیغ آیتدی آجوقلا مسلماننی هافلده یوت ! ...»

اسلامی بوسوم فیلد ننی ... تمام قوغلاش اوچون کورکچی!

قاندان یازیلدی تواریخ نسو سبقت لاریلی

زنهار فرعونش اتیه بو آجیق و ۵۰۰۰ کالریلی

اد کونق قز بلغم قنیک یوک کم نسه فیه کالریلی

بو باغ بو تاغ بوسوننیک البته صک لاریلی

صک دور صقو کاندانی ... بو صک کاندانی اوچون کورکچی

که لگن صقو کورکچی ایسی ییج ایلته خاس ایلیسی

کوردی جهان فایزنده بنرغالیسی کی مان ایسی

یان بنرگه یان فاقه جبهتی بنرگه یان ایسی

ترقی سنیر طایان تیرلیک اولورک مطلقه کایان ایسی

کملر قولیده خوار زار قاندانی اوچون کورکچی

تو تقویٰ قلالی حایان اگر نفسیگه مار ایب
 آخر ایلیک ذمهر و افاقلنیج ده بار ایب
 انسان کسی یا شامی سکا راستین سفا رایب
 مقصد او سول دلیک سیوه رگل قزنگا رایب
 سئو کونق تیکه لکه نمی کنیب تا سئو سئو او چون کور ایب!

یا قسلاک او مید اتیب ننگا که بر سن قیا قارا ای
 چونگی یا تار یولین تو سوجا دوسته ن لریک مارا ای
 آل قولد بر فیاله کوره کی ساقه سید برک سئو ای
 جانان کوبیده جان تیلک تولقونفا سال کرا ای

زنج بول وایا مرز کی بر قو جانلر سئو او چون کور ایب

بل! بونه ان یوزی خلیس بر ارد و فنا عیش
 بنزنیج جهان فقط سولکا ماتم سئو ای عیش
 بوزا او چون دینه ای «گو نام ما جرا» ای عیش
 فهمید بو کنتل که کور ایس خوب داوا عیش

بو درس کی بر ای اوزول کنیل اوللا سئو او چون کور ایب!

چو کوی جانان و رسول گوزده ل قامت نی کوزلییه ...! ...!
 یومنا ای تبیب سلیف قوفوب راحت نی کوزلییه!
 باغ باغی آغز بیدین تجات ساعده نی کوزلییه!
 ... جا قاچا ای کی تالی ساری!!! بو سنا سوا آفت نی کوزلییه!

ایرکین هایار یولیدایید ابر بابوش او صون کوروش! کاشف
 5-5-1947 کاشف شهر نیده ای عمرته دایه خاطره یازلییه
 حقیقتی آق

Altunoglu

گوزہ ل تورکستان

1

اولی ریجان دایم گول افشان
هوایی یاغشی جنت دهن نشان
یور قوم مکانیم زاعلی باغیم
تو غولخان جایم گوزہ ل تورکستان

3

کند یکیم قانی سنه تو کو لگدن
مهربان آ نام سنه کو مولگدن
گوزہ ل توغول قلیق شریق سولویق
بیله ک هیاتیم گوزہ ل تورکستان

5

ایجات قلنغان زاماندا آ قوم
فلقم بیلیم سیزنه قیلای تورقوم
اد یغایور میکنی یا اد خدار میکنی
تکوم بشو دایم گوزہ ل تورکستان

2

توغولده دم سنه اوستوم کو کسوگده
توبه له ندیم تا تلیق سو تو گده
سینی گوللا تلیق سینی اوستوروش
د جدانی قرضیم گوزہ ل تورکستان

4

سه ک اد چون قانچ صفالی کیمه م
اشله فی یولوگده ددیاده ک کتیم
توقی قلساق ادنی یورسه کیم
شودور میرا دم گوزہ ل تورکستان

6

نفاق دهن تو لغان شوان نیک دیای
شوگا آ بیلماسی او میدی گولی
بیلیم سیر نادان که کنه ک ماغورده
ایصنی آ یصنیم گوزہ ل تورکستان

7

ده ر ز بیای تو کسه ال نلیق یاشنی
بیلیم ده ک توزه ک خلقینی کو کلوئی
آ جیلده در شو نده ک نصت نیک گولینی
تنم هم جانیم گوزہ ل تورکستان

1. 9. 1949

کاشغر خاطره سی

HIMALAYA

سفر
ظاہرہ لری

1949.9.1

۱۲۶۸

۱۹۴۹ء میں ۱۱ بجے کو ایچی گوئیدہ عزیز وطن کا سفر دین آئیر لیب یو ایف جی کے
 صورت پر کارکنوں کو توب قار خلیق نے لیب برقی مہ دین دین گین اسٹیل
 بندہ دین صورت پر توب قار خلیق کو نیا نیا زنی او توب لہ آن
 آتلا نہ دین جو کو نہ لے آتہ بارہ ن مد گھنٹن سفر مد داغ یو لیب یوز
 نہ نپ عالمیات داغ مد دینیا کس نپ ۱۹۴۹ء جماییل ۱۱ بجے آئی ۸ دہ
 مد داغ سلامت کہ لہ دین

دین کی بوادرتہ دہ آتھن نیچو کو نلا رسر سان او لو سٹیل یو لیب یوز لہ
 مد داغ یو لیب او لاسٹیل وطن داغ صفتش وہ وقت مد دینہ صفتش
 یو لیب دہ بولفان کلکٹس ہ سٹیل ہما دینہ احوال مد دین نیک بول
 نے بیدل بو احوال مد دین سار دہ بگن نیچو کون مد دین نیا تو سٹیل
 دہ لہ قار خلیق دہ بہ قانی کون مد دین نیا تو سٹیل صورت
 انکھ نضرہ کی کہ سلامت بو لیب کہ لہ دین او لہ دین

بو لیب دہ یعنی مد داغ دہ ۱۱ بجے اتور خاند داغ صورت ۱۹۴۹ء جماییل ۱۱
 آئی ۱۱ بجے گوئیدہ مد داغ داغ بولفان لہ دین یو لیب دہ بہ قانی کو نلا
 بولفان اولسا ک مو کس دا دین قار بیدل بند بولفان قالی او لہ
 دا دال آتیدہ اول نیچو کون مد دین نیا تو سٹیل صورت مد داغ

دین صفت 33 گونہ درود یعنی 1949 بجای 12 بجای آئی اور کونیدہ سلامت
 کشتن سیرنگ سیرنگ کہ کہ درود بویردہ 5 آئی اور ہر گانہ گونہ
 تودمان دین صفت 1950 بجای 5 بجای آئی 30 بجای کونیدہ کشتن دین
 بولف صفت 2 گونہ صفت 5 یعنی 50 بجای 6 بجای آئی یعنی کونیدہ
 اور تشریح کہ کہ دین بویردہ 2 گونہ اور تودمان دین صفت 5
 50 بجای 6 بجای آئی 22 بجای کونیدہ بولف صفت فائزیدین سولہ اصنام
 دین 2 کہ کہ دین دین 2 ساعت مقداری تودمان 6 بجای آئی 24 بجای
 کونیدہ سلامت بو مایا کشتن تودمان بو کونیدہ بو مایا 5
 11 مضامین 4 بولفان ایک ن سو تودمان 11 سالہ صفت کشتن بہرہ
 تودمان ضد اینک ایرادہ سی ایہ 1951 بجای 6 بجای آئی و بی گونہ یعنی تینہ
 بویل را مضامین نیک 4 بجای کونیدہ 2 ساعت قرآن ماکدیم بو کونہ کونہ
 تینہ کونہ ایہ بی فائز ایہ دین تینہ کونہ یعنی 6 بجای آئی 11 بجای کونیدہ
 سلامت دین 2 کہ کہ دین بویردہ 4 گونہ تودمان 1950 بجای
 6 بجای آئی 4 بجای کونیدہ اسن فونہ دین صفت بو مایا قرآن ماکدیم -
 بو کونہ فونہ تینہ کونہ ایہ بی ساعت 11 سالہ صفت فائز
 ایرتہ سے جہ کونہ 3 دین بو مایا آلیہ کہ کہ دین
 اور تینہ اسلر فونہ کونہ بویردہ تینہ کونہ مقداری تودمان صفت

سفر خاطره لکری

21-6-1951 بجای کونیدہ یعنی نہ بنے کوئی ساعت اداہ و افور ایلیہ تو کونیدہ و قارای
 مائیم 6 بجای آئی 23 بجای کونیدہ یعنی نہ بنے کونیدہ ساعت 6 دہ کراچی ڈکھ لکیم
 بویردہ ہر کون توردی صوٹہ آیرتہ بیشہ ساعت 8 دہ سفریم دہ 12 دہ
 ایندیم 2 تاریخ دہ بحرین ڈکھ لکیم 28 تاریخ دہ کویت ڈکھ لکیم بویردہ
 12 دہ 6-6- ساعت 12 توردی صوٹہ آبادان خورامساہ
 12 دہ 29 تاریخ بجای کوئی اضطبار دہ قنت لاری بیان بصرہ
 ڈکھ لکیم ایندیم بصری دہ ہر کون کونڈوز توردی 6 بجای آئی 30 بجای کونیدہ
 12 بجای ساعت 6 دہ بغداد ڈکھ لکیم عراق مائیم ایرتہ سے سفر ساعت
 12 دہ بغداد ڈکھ لکیم یعنی 1-7-1951 دہ - بویردہ 5 کون 6
 کون قالمیم 7 بجای آئی 5 بجای کونیدہ روزہ عید ناما زینی بویردہ
 اوتوب صوٹہ عیدین 7 بجای کوئی یعنی 7 بجای آئی 6 بجای کونیدہ بغداد
 دہ یولہ قدیم ایرتہ سے موسولہ کھ لکیم 7 بجای کونیدہ 7 بجای ڈکھ لکیم
 9 بجای کون آدنہ صوٹہ 12 بجای تاریخ دہ تران ایلیہ یو اود اصنامی
 انقرہ ڈکھ لکیم صوٹہ (13-7-1951) تاریخ کونڈوز ساعت 2 بویردہ
 دہ استانبول ڈکھ لکیم عیدہ راسنار دہ

Altunoglu